

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 avril 2022

PROPOSITION DE LOI**modifiant la loi du 27 avril 2018 sur la police
des chemins de fer en vue d'instaurer
une interdiction totale de fumer sur les quais****RAPPORT**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA MOBILITÉ, DES ENTREPRISES PUBLIQUES ET
DES INSTITUTIONS FÉDÉRALES
PAR
M. Joris VANDENBROUCKE**SOMMAIRE****Pages**

I. Procédure	3
II. Réunion du 19 octobre 2021	4
III. Réunion du 22 avril 2022	6
IV. Votes	12
Annexes	14

Voir:Doc 55 **2082/ (2020/2021):**001: Proposition de loi de Mme Buyst et consorts.
002 et 003: Amendements.**Voir aussi:**

005: Texte adopté par la commission.

**EN REMPLACEMENT DU DOCUMENT DISTRIBUÉ
PRÉCÉDEMMENT**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 april 2022

WETSVOORSTEL**tot wijziging van de wet van 27 april 2018
op de politie van de spoorwegen met het oog
op volledig rookvrije perrons****VERSLAG**NAMENS DE COMMISSIE
VOOR MOBILITEIT, OVERHEIDSBEDRIJVEN EN
FEDERALE INSTELLINGEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Joris VANDENBROUCKE****INHOUD****Blz.**

I. Procedure	3
II. Vergadering van 19 oktober 2021	4
III. Vergadering van 22 april 2022	6
IV. Stemmingen	12
Bijlagen	14

Zie:Doc 55 **2082/ (2020/2021):**001: Wetsvoorstel van mevrouw Buyst c.s.
002 en 003: Amendementen.**Zie ook:**

005: Tekst aangenomen door de commissie.

**TER VERVANGING VAN HET VROEGER RONDGEDEELDE
STUK**

06868

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**

Président/Voorzitter: Jean-Marc Delizée

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA : Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Tomas Roggeman
Ecolo-Groen : Kim Buyst, Nicolas Parent, Olivier Vajda
PS : Jean-Marc Delizée, Mélissa Hanus, Laurence Zanchetta
VB : Pieter De Spiegeleer, Frank Troosters
MR : Emmanuel Burton, Vincent Scourneau
CD&V : Jef Van den Bergh
PVDA-PTB : Maria Vindevoghel
Open Vld : Marianne Verhaert
Vooruit : Joris Vandenbroucke

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Michael Freilich, Sigrid Goethals, Yoleen Van Camp, Bert Wollants
N., Cécile Cornet, Guillaume Defossé, Eva Platteau
Malik Ben Achour, André Flahaut, Daniel Senesael, Sophie Thémont
Steven Creyelman, Nathalie Dewulf, Erik Gilissen
Christophe Bombled, Katrin Jadin, Florence Reuter
Jan Briers, Franky Demon
Gaby Colebunders, Roberto D'Amico
Jasper Pillen, Tim Vandenput
Melissa Depraetere, Anja Vanrobaeys

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

Les Engagés : Josy Arens

N-VA : *Nieuw-Vlaamse Alliantie*
Ecolo-Groen : *Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
PS : *Parti Socialiste*
VB : *Vlaams Belang*
MR : *Mouvement Réformateur*
CD&V : *Christen-Democratisch en Vlaams*
PVDA-PTB : *Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique*
Open Vld : *Open Vlaamse liberalen en democraten*
Vooruit : *Vooruit*
Les Engagés : *Les Engagés*
DéFI : *Démocrate Fédéraliste Indépendant*
INDEP-ONAFH : *Indépendant - Onafhankelijk*

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 55 0000/000 : *Document de la 55e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi*
QRVA : *Questions et Réponses écrites*
CRIV : *Version provisoire du Compte Rendu Intégral*
CRABV : *Compte Rendu Analytique*
CRIV : *Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)*
PLEN : *Séance plénière*
COM : *Réunion de commission*
MOT : *Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*

Afkorting bij de nummering van de publicaties:

DOC 55 0000/000 : *Parlementair document van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
QRVA : *Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
CRIV : *Voorlopige versie van het Integraal Verslag*
CRABV : *Beknopt Verslag*
CRIV : *Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)*
PLEN : *Plenum*
COM : *Commissievergadering*
MOT : *Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)*

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions des 19 octobre 2021, 25 janvier 2022 et le 20 avril 2022.

I. — PROCÉDURE

Dès lors que la proposition de loi relève des compétences de l'autorité fédérale, ainsi que le prévoit l'article 6, § 8, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, votre commission a décidé d'associer les gouvernements régionaux à l'élaboration de la proposition de loi. Les remarques de la Région flamande ont été annexées au présent rapport. Quant à la Région bruxelloise et la Région wallonne, elles n'ont pas communiqué de réponse.

En outre, le 19 octobre 2021, la commission a également décidé à l'unanimité (conformément à l'article 28 du Règlement de la Chambre) de demander des avis écrits (dans un délai de trente jours) aux personnes et organisations suivantes::

- ministre de la Mobilité;
- ministre de la Santé;
- *de Nederlandse Spoorwegen*;
- Union des villes et des communes de Wallonie;
- VVSG;
- SPF Mobilité;
- SNCB;
- Securail;
- Generation sans tabac;
- CGSP cheminots;
- Mme Suzanne Gabriels – *stichting tegen kanker*.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 19 oktober 2021, 25 januari 2022 en 20 april 2022.

I. — PROCEDURE

Aangezien het wetsvoorstel ressorteert onder de bevoegdheid van de federale overheid, zoals bepaald bij artikel 6, § 8, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, heeft uw commissie beslist de gewestregeringen te betrekken bij het uitwerken van dit wetsvoorstel. De opmerkingen van het Vlaamse Gewest zijn bij dit verslag gevoegd. Het Brusselse Gewest en het Waalse Gewest hebben daarentegen geen antwoord meegedeeld

Bovendien heeft de commissie in haar vergadering van 19 oktober 2021, overeenkomstig artikel 28 van het Reglement van de Kamer, tevens eenparig beslist het schriftelijke advies (antwoordtermijn dertig dagen) in te winnen van:

- de minister van Mobiliteit;
- de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid;
- de Nederlandse Spoorwegen;
- *l'Union des villes et des communes de Wallonie*;
- de VVSG;
- de FOD Mobiliteit;
- de NMBS;
- Securail;
- Generatie Rookvrij;
- ACOD Spoor;
- Mevrouw Suzanne Gabriels – Stichting tegen Kanker.

II. — RÉUNION DU 19 OCTOBRE 2021

A. Exposé introductif de l'auteur de la proposition de loi

Mme Kim Buyst (Ecolo-Groen), auteur, estime que la présente proposition de loi s'inscrit dans la mise en place d'un cadre sain. La finalité est d'arriver à une génération sans tabac. Il cause la mort de 14 000 victimes chaque année. De plus, les conséquences sur les fumeurs passifs sont encore très peu étudiées.

En effet, le fait de voir un fumeur incite à fumer. Par conséquent, une interdiction totale de fumer sur les quais contribue à rendre le tabac moins présent, ce qui importe vis-à-vis des jeunes. L'oratrice rappelle que clubs de sports ont déjà instauré l'interdiction totale de fumer au sein de leurs infrastructures. Cette mesure peut servir d'exemple pour la société et plus particulièrement les jeunes. En collaboration avec les clubs de sports et le mouvement génération sans tabac, les autorités locales se sont engagées à instaurer également cette interdiction de fumer au sein des infrastructures sportives.

De surcroît, les mégots représentent une part importante des déchets trouvés sur la voie publique. L'oratrice considère que cette proposition de loi pourrait également inverser cette tendance et donner lieu à un environnement plus propre.

L'enquête annuelle de la fondation contre le cancer démontre que 62 % des personnes interrogées sont pour une interdiction de fumer sur les quais. Cette interdiction rend aussi l'attente sur le quai plus agréable pour les voyageurs qui ne fument pas et permettra une clarification concernant les zones fumeurs et non-fumeurs.

D'autres pays ont déjà pris des mesures similaires en mettant en place une interdiction totale de fumer sur les quais. La gare de Malines a mis un projet pilote et permettra de récolter des résultats.

B. Discussion générale

M. Tomas Roggeman (N-VA) considère que la prévention contre les effets néfastes du tabagisme doit être une priorité. Il faut également interdire la cigarette dans des lieux publics fermés. Le fait de jeter des mégots sur la voie publique doit également être sanctionné.

Néanmoins, l'orateur n'est pas convaincu de l'intérêt d'interdire de fumer dans les lieux publics en plein air. Il comprend que le fait de voir un fumeur peut inciter un

II. — VERGADERING VAN 19 OKTOBER 2021

A. Inleidende uiteenzetting door de indienster van het wetsvoorstel

Volgens mevrouw Kim Buyst (Ecolo-Groen), indienster, past dit wetsvoorstel in het streven naar een gezonde leefomgeving. Dat streven moet uiteindelijk een rookvrije generatie opleveren. Roken kost jaarlijks aan 14 000 mensen het leven. Bovendien is er nauwelijks onderzoek verricht naar de gevolgen van passief roken.

Iemand zien roken zet immers aan tot roken. Met een totaal rookverbod op de perrons worden rokers dan ook minder zichtbaar, wat belangrijk is voor de jongeren. De spreker wijst erop dat bepaalde sportclubs reeds zijn overgegaan tot een volledig rookverbod in hun infrastructuur. Die maatregel kan model staan voor de samenleving, en voor jongeren in het bijzonder. In samenwerking met de sportclubs en de beweging Generatie Rookvrij hebben ook de lokale overheden zich ertoe verbonden te bepalen dat er binnen hun sportinfrastructuur niet mag worden gerookt.

Daar komt nog bij dat sigarettenpeuken een flink deel vormen van het afval dat op de openbare weg terechtkomt. Volgens de spreker zou dit wetsvoorstel ook die trend kunnen ombuigen en kunnen bijdragen tot een nettere omgeving.

Uit de jaarlijkse rookenquête van de Stichting tegen Kanker blijkt dat 62 % van de bevroegden voorstander is van een rookverbod op de perrons. Door het instellen van een dergelijk verbod op de perrons wordt het wachten voor niet-rokers aangenamer en kan duidelijk worden gemaakt waar al dan niet mag worden gerookt.

Andere landen hebben reeds gelijkaardige maatregelen genomen en hebben een volledig rookverbod op de perrons ingevoerd. In het station van Mechelen loopt momenteel een proefproject in dat verband, waaruit conclusies zullen kunnen worden getrokken.

B. Algemene bespreking

De heer Tomas Roggeman (N-VA) meent dat prioriteit moet worden gegeven aan het voorkomen van de kwalijke gevolgen van roken. Tevens moet roken worden verboden in afgesloten openbare ruimtes. Het gooien van sigarettenpeuken op de openbare weg moet eveneens worden bestraft.

De spreker is echter niet overtuigd van het nut van een rookverbod op openbare plaatsen in de openlucht. Hij kan erin komen dat iemand tot roken kan worden

autre à fumer. *A contrario*, Il estime que ce problème sera déplacé car les fumeurs iront fumer à l'entrée des gares.

Les mesures prises aux Pays-Bas sont intéressantes mais le problème des mégots jetés sur la voie publique reste présent. L'intervenant propose des solutions de rechange, comme instaurer des zones fumeurs sur les quais.

L'intervenant se demande quel sera l'impact de cette proposition de loi sur les voyageurs fumeurs.

M. Emmanuel Burton (MR) affirme que la lutte contre le tabagisme est un combat mené par tous et représente un fléau sur la santé. L'interdiction de fumer sur les quais reste une bonne idée mais la proposition de loi pourrait déplacer le problème.

M. Joris Vandenbroucke (Vooruit) considère que cette proposition de loi cadre avec d'autres mesures luttant contre le tabagisme. Fumer sur le quai peut être désagréable pour les personnes non-fumeurs. Il considère que la gare est un prolongement de l'espace public, il est donc logique que fumer y soit interdit. L'attrait des transports publics est lié à la ponctualité et au transport et pas vraiment à la possibilité de fumer avant de monter à bord. Son groupe soutient cette proposition de loi.

Mme Marianne Verhaert (Open Vld) affirme qu'un débat est en cours dans la commission qui a la Santé dans ses attributions et qu'il est important d'avoir un point de vue large sur la question.

M. Frank Troosters (VB) partage les préoccupations concernant le tabagisme dans l'espace public. Des avancées ont néanmoins été prises depuis un moment mais il ne faut pas culpabiliser les fumeurs. Il faut donc faire place à plus de sensibilisation. Il faut être prudent car cette interdiction de fumer sur les quais peut être suivie d'autres interdictions. L'orateur demande si des données chiffrées existent concernant le tabagisme passif. De plus, il estime que les priorités de la SNCB doivent d'abord se concentrer sur la ponctualité et le confort des trains.

M. Josy Arens (Les Engagés) souligne que les non-fumeurs sont les plus impactés par le tabagisme de tiers. Des avancées ont déjà été faites mais il faut continuer ces efforts et soutenir cette proposition de loi. De plus, la présence de mégots sur la voie publique reste un problème environnemental majeur. Son groupe soutiendra la proposition de loi.

aangezet door een ander te zien roken. Daar staat tegenover dat een rookverbod op de perrons elders een probleem zal doen ontstaan, aangezien de rokers dan aan de ingang van het station zullen roken.

De in Nederland genomen maatregelen zijn weliswaar zinvol, maar werken het probleem van de sigarettenpeuken op de openbare weg niet weg. De spreker stelt alternatieven voor, zoals voorzien in rokerszones op de perrons.

De spreker vraagt zich af welk effect dit wetsvoorstel zal hebben op treinreizigers die roken.

De heer Emmanuel Burton (MR) geeft eveneens aan dat roken een aanslag is op de gezondheid en dat het tegengaan ervan derhalve iedereen aanbelangt. Een rookverbod op de perrons blijft een goed idee, maar het wetsvoorstel dreigt louter voor een verschuiving van het probleem te zorgen.

Volgens *de heer Joris Vandenbroucke (Vooruit)* ligt dit wetsvoorstel in het verlengde van andere antirookmaatregelen. Roken op het perron kan onaangenaam zijn niet-rokers. Aangezien een station tot de openbare ruimte behoort, is het derhalve logisch dat roken er verboden wordt. De aantrekkingskracht van het openbaar vervoer ligt in de stiptheid ervan en in het vervoer zelf, veeleer dan in de mogelijkheid om vóór het instappen een sigaret op te steken. Zijn fractie steunt dit wetsvoorstel.

Mevrouw Marianne Verhaert (Open Vld) geeft aan dat momenteel een debat aan de gang is in de commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen en dat een brede kijk op het probleem belangrijk is.

De heer Frank Troosters (VB) kan zich vinden in de bekommelingen inzake roken in de openbare ruimte. Hoewel ter zake al geruime tijd vooruitgang werd geboekt, geeft het geen pas de rokers met de vinger te wijzen. Er moet derhalve meer worden ingezet op bewustmaking. Voorzichtigheid is geboden, aangezien een rookverbod op de perrons aanleiding kan geven tot andere verboden. De spreker vraagt of er cijfergegevens over passief roken beschikbaar zijn. Bovendien meent hij dat de NMBS zich vóór alles moet toeleggen op de stiptheid en het comfort van de treinen.

De heer Josy Arens (Les Engagés) beklemtoont dat vooral de niet-rokers last hebben van het rookgedrag van anderen. Er werd al vooruitgang geboekt, maar die inspanningen moeten worden volgehouden. Derhalve moet dit wetsvoorstel worden gesteund. Bovendien vormen peuken op de openbare weg nog steeds een groot milieuprobleem. De fractie van de spreker zal het wetsvoorstel steunen.

M. Nicolas Parent (Ecolo-Groen) rappelle que l'initiative vient également du mouvement Génération sans tabac et de la Fondation contre le Cancer. Ces organismes posent les constats d'échecs car les objectifs de santé publique ne sont pas atteints. Cette proposition de loi (DOC 55 2082/001) dépasse le cadre de la SNCB car d'autres organismes et autorités locales ont pris des mesures similaires dans le but de combattre le tabagisme en revoyant la stratégie globale.

III. — RÉUNION DU 20 AVRIL 2022

A. Présentation des amendements par l'auteur

Mme Kim Buyst (Ecolo-Groen) rappelle que la proposition de loi s'inscrit dans la création d'un environnement sain et le membre préconise donc une approche globale contre le tabagisme. Ce fléau cause la mort de 14 000 personnes en Belgique et reste la première source de maladies chroniques. De plus, les conséquences du tabagisme passif sont peu étudiées.

La présence d'un fumeur peut également inciter une autre personne à fumer. Une interdiction pourrait donc les dissuader. Certains grands clubs sportifs ont déjà mis en place cette mesure.

Le tabac contribue aussi à la détérioration de l'environnement par la présence de mégots sur la voie publique et par la fumée. Interdire l'action de fumer diminuera le nombre de mégots sur les quais de gares.

Concernant la crainte émise par certains membres sur le déplacement des fumeurs vers l'entrée des gares suite à l'interdiction, l'oratrice répond que des exemples de l'étranger démontrent comment prévenir ce problème. Aux Pays-Bas, une *check-list* a été distribuée aux autorités locales pour préparer cette interdiction de fumer sur les quais. De plus, dans son avis écrit, la SNCB a affirmé qu'elle mettrait à disposition des cendriers à l'entrée des gares.

Les avis écrits indiquent également qu'avec cette interdiction, l'attente sur les quais sera plus agréable pour les non-fumeurs. De plus, cette proposition de loi clarifiera la réglementation pour les voyageurs par rapport aux zones fumeurs.

L'*amendement n° 2* (DOC 55 2082/003) précise que l'objectif n'est pas d'abroger les exceptions applicables

De heer Nicolas Parent (Ecolo-Groen) wijst erop dat het initiatief ook uitgaat van de beweging Generatie Rookvrij en van de Stichting tegen Kanker. Die instanties stellen vast dat het beleid faalt omdat de doelstellingen inzake volksgezondheid niet worden bereikt. Zodoende overstijgt dit wetsvoorstel (DOC 55 2082/001) de perons van de NMBS, daar ook andere instanties en lokale overheden soortgelijke maatregelen hebben genomen om roken tegen te gaan, door de strategie in haar geheel te herbekijken.

III. — VERGADERING VAN 20 APRIL 2022

A. Toelichting van de amendementen door de indienster

Mevrouw Kim Buyst (Ecolo-Groen) wijst erop dat het wetsvoorstel aansluit bij de doelstelling om een gezonde leefomgeving tot stand te brengen. Derhalve is het lid voorstander van een alomvattende aanpak om roken tegen te gaan. Roken is een ongezonde gewoonte die in België jaarlijks 14 000 slachtoffers maakt; bovendien is het nog steeds de belangrijkste oorzaak van chronische ziekte. Voorts worden de gevolgen van passief roken onvoldoende onderzocht.

De aanwezigheid van een roker kan tevens iemand anders ertoe aanzetten te roken. Met een verbod zouden zij daarvan kunnen worden afgebracht. Sommige grote sportclubs hebben die maatregel al ingevoerd.

Roken tast ook het milieu aan, niet alleen doordat peuken op de openbare weg worden gegooid, maar ook door de rook zelf. Na de invoering van een rookverbod zullen er op de perrons minder peuken te vinden zijn.

Sommige leden vrezen dat het probleem met de rokers na het verbod zal verschuiven naar de ingang van de stations. De spreekster antwoordt dat het buitenland heeft getoond hoe zulks kan worden voorkomen. In Nederland hebben de lokale autoriteiten een *checklist* ontvangen om het rookverbod op de perrons voor te bereiden. Voorts heeft de NMBS in haar schriftelijke advies aangegeven dat voor asbakken zal worden gezorgd aan de ingangen van de stations.

Uit de schriftelijke adviezen is ook gebleken dat het rookverbod het wachten op de perrons aangenamer zal maken voor de niet-rokers. Voorts beoogt dit wetsvoorstel te verduidelijken waar de treinreizigers wél mogen roken.

Amendement nr. 2 (DOC 55 2082/003) strekt ertoe te verduidelijken dat niet wordt beoogd de uitzonderingen

à la réglementation générale relative à l'interdiction de fumer dans certains lieux. Ces exceptions visent par exemple les espaces fumeurs destinés aux travailleurs et les espaces aménagés dans les établissements horeca conformément aux conditions strictes prévues par la loi. Le présent amendement ne prévoit donc aucune réglementation particulière pour ces espaces dans les gares, qui pourront dès lors s'adapter à l'évolution de la législation générale.

L'amendement n° 3 (DOC 55 2082/003) concerne la date d'entrée en vigueur mise au 1er janvier 2023. La date initialement fixée est déjà dépassée et l'objectif n'est pas de faire entrer cette loi en vigueur avec effet rétroactif. Comme cela a également été indiqué dans les différents avis, il conviendra de disposer de suffisamment de temps pour informer les voyageurs et le personnel des modifications visées. L'avis de l'initiative Génération sans tabac souligne qu'il importe de sensibiliser les voyageurs au préalable au travers de nombreux canaux de communication, comme les médias, les sites web, les médias sociaux et les annonces en gare.

Génération sans tabac appelle à opter pour une communication claire et positive: un message comme "la SNCB éloigne la fumée de tous les quais" serait préférable à un message comme "la SNCB instaure une interdiction générale de fumer sur tous les quais."

En outre, le report de la date d'entrée en vigueur permettra à la SNCB de prendre d'éventuelles mesures transitoires.

B. Questions set observations des membres

M. Tomas Roggeman (N-VA) affirme qu'il faut décourager le tabagisme en investissant dans des campagnes de sensibilisation et via l'interdiction de fumer à l'intérieur des bâtiments publics. Néanmoins, il ne comprend pas pourquoi l'interdiction de fumer à l'extérieur car cela ne porte pas atteinte aux non-fumeurs. Cela doit rester une décision propre à la personne d'arrêter de fumer. L'on ne saurait imposer une interdiction.

Cette interdiction aura également pour effet que les fumeurs iront fumer aux alentours des gares. Le problème est donc déplacé aux entrées. Même si la SNCB place des cendriers, la nuisance sera renforcée aux entrées des gares. De plus, le fait que les fumeurs soient agglutinés devant les gares ne sera pas une bonne image pour la SNCB.

Dans son avis écrit, la CGSP soulève un problème de sécurité pour le personnel de la SNCB. Les collaborateurs

op de algemene regeling inzake rookvrije plaatsen op te heffen. Het betreft onder meer de rookruimtes voor werknemers en de rookruimtes in de horeca, onder de strikte voorwaarden bepaald in de wet. Amendement nr. 2 voorziet dus niet in een bijzondere regeling voor die ruimtes in de stations. Derhalve kunnen zij mee-evolueren met de algemene wetgeving.

Amendement nr. 3 (DOC 55 2082/003) beoogt de datum van inwerkingtreding te verschuiven naar 1 januari 2023. De aanvankelijk vooropgestelde datum van inwerkingtreding is al voorbij, en het is niet de bedoeling de wet met terugwerkende kracht in werking te doen treden. Zoals ook werd aangegeven in de verschillende adviezen, is er voldoende tijd nodig om de treinreizigers en het NMBS-personeel op de hoogte te brengen van de beoogde wijzigingen. In het advies van Generatie Rookvrij wordt benadrukt dat de treinreizigers vooraf bewust moeten worden gemaakt van het probleem; dat kan via diverse communicatiekanalen, zoals de conventionele media, het internet, de sociale media en aankondigingen in de stations.

Generatie Rookvrij roept op tot duidelijke en positieve communicatie, genre "de NMBS maakt alle perrons volledig rookvrij", veeleer dan "de NMBS voert een algemeen rookverbod in op alle perrons".

De verschuiving van de datum van inwerkingtreding stelt de NMBS tevens in de mogelijkheid eventuele overgangsmaatregelen te nemen.

B. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Tomas Roggeman (N-VA) stelt dat roken moet worden ontmoedigd door te investeren in bewustmakingscampagnes en door roken in openbare gebouwen te verbieden. Hij begrijpt echter niet waarom roken in de openlucht zou worden verboden, omdat de niet-rokers er daar geen nadeel van ondervinden. Stoppen met roken moet een persoonlijke beslissing blijven; het geeft geen pas de betrokkene een rookverbod op te leggen.

Door het rookverbod zullen de rokers tevens in de stationsomgeving roken. Het probleem verschuift dus naar de ingangen. Zelfs als de NMBS asbakken plaatst, zal de overlast aan de ingangen van de stations toenemen. Bovendien zullen die drommen rokers vóór de stations het imago van de NMBS niet ten goede komen.

ACOD Spoor stelt in zijn schriftelijk advies een veiligheidsprobleem voor het NMBS-personeel aan de

de la SNCB font déjà l'objet d'agressions. Les contrôles de cette interdiction de fumer sur les quais pourrait augmenter le nombre de conflits et d'agressions à l'encontre du personnel de la SNCB et Securail.

Son groupe ne soutiendra pas la proposition de loi.

Mme Mélissa Hanus (PS) rappelle que le tabagisme est un problème majeur de santé publique. Le tabac est la première cause de décès évitable en Belgique. Sur tous les décès de 2013, 14 000 sont imputables au tabac, près de 18 fois plus que le nombre cumulé de décès par accident de la route et sept fois plus que le nombre de suicides.

Heureusement, grâce aux politiques successives de débanalisation du tabac, le nombre de fumeurs décroît de façon constante depuis plus de 25 ans. Preuve que les politiques réfléchies qui, plutôt que la sanction, visent à accompagner les citoyens, fonctionnent. Le fumeur n'est pas un coupable qu'il faut stigmatiser, les assuétudes sont des maladies.

La proposition de loi s'inscrit donc dans cette politique de débanalisation du tabac. Moins on est confronté au tabac, moins on est incité à fumer. L'interdiction de fumer sur les quais s'inscrit dans cette logique. Elle participe aussi à améliorer l'expérience des voyageurs et la convivialité des quais. L'odeur des fumées de tabac dès les premières heures du matin n'est pas nécessairement ce qu'il y a de plus agréable. Il en va de même pour les mégots qui donnent un sentiment d'absence de propreté. La proposition va aussi clarifier la situation alors que les règles sont aujourd'hui impossibles à mettre en œuvre.

Comme mentionné dans l'avis écrit de la CGSP, il est aisé d'interdire mais beaucoup moins de mettre en œuvre cette interdiction. Raison pour laquelle, avant d'accorder son soutien à cette proposition, son groupe s'est assuré que la direction de la SNCB se donnerait les moyens d'une implémentation intelligente et progressive de la loi. Le report à 2023 de l'entrée en vigueur de la loi vise aussi cet objectif. Les voyageurs ne doivent pas être surpris du jour au lendemain du changement de règle. Autrement, la frustration et l'incompréhension se reporteraient sur les cheminots en contact direct avec les voyageurs. Or, il ne peut pas être question d'ajouter des causes supplémentaires d'agressions contre les accompagnateurs de train ou les agents de Securail.

orde. De NMBS-medewerkers krijgen thans reeds met agressie te maken. Het toezicht op dit rookverbod op de perrons zou het aantal conflicten en gevallen van agressie jegens NMBS- en Securail-personeel nog kunnen doen toenemen.

Daarom zal de fractie van de spreker het wetsvoorstel niet steunen.

Mevrouw Mélissa Hanus (PS) wijst erop dat roken een groot probleem is voor de volksgezondheid. In België is roken de belangrijkste vermijdbare oorzaak van vroegtijdig overlijden. Van alle overlijdens in 2013 waren er 14 000 te wijten aan roken, dus bijna 18 keer meer dan het aantal verkeersdoden en 7 keer meer dan het aantal zelfdodingen.

Gelukkig neemt het aantal rokers al meer dan 25 jaar gestaag af, dankzij opeenvolgende beleidsmaatregelen om roken minder alledaags te maken. Zulks bewijst dat de oplossing niet ligt in bestraffing, maar wel in doordacht beleid dat gericht is op de begeleiding van de burger. Rokers zijn geen schuldigen die moeten worden gestigmatiseerd; verslaving is een ziekte.

Zodoende sluit dit wetsvoorstel aan bij de doelstelling om roken minder alledaags te maken. Minder rokers in het straatbeeld zal minder aanzetten tot roken. Het rookverbod op de perrons ligt in het verlengde daarvan. Dat verbod zou tevens bijdragen tot een aangenamere reisbeleving en zou de perrons gebruiksvriendelijker maken. Niet iedereen houdt immers van tabakswalmen om de dag mee te beginnen. Hetzelfde geldt voor de vele peuken op de grond, die een vieze indruk geven. Het wetsvoorstel beoogt tevens duidelijkheid te scheppen, aangezien de vigerende regelgeving niet ten uitvoer kan worden gelegd.

In het schriftelijke advies van ACOD Spoor wordt aangegeven dat een verbod invoeren makkelijk is, maar dat de tenuitvoerlegging ervan veel minder voor de hand ligt. Daarom heeft de fractie van de spreker, alvorens dit wetsvoorstel te steunen, zich ervan vergewist dat de directie van de NMBS zou voorzien in de nodige middelen om de wet doordacht en geleidelijk te implementeren. Ook het uitstel van de inwerkingtreding tot 2023 past in dat kraam. De treinreizigers mogen niet van de ene dag op de andere voor voldongen feiten worden gezet, anders zouden zij hun frustratie en onbegrip weleens kunnen uitwerken op het NMBS-personeel dat direct met hen in contact komt. Het kan echter niet de bedoeling zijn nog meer aanleiding te geven tot agressie jegens de treinbegeleiders of jegens de veiligheidsagenten van Securail.

C'est donc avec ces assurances obtenues de la SNCB que son groupe peut en bonne conscience voter en faveur de cette proposition.

Le groupe de *M. Frank Troosters (VB)* n'est pas convaincu par l'objectif de cette proposition de loi. Il estime que l'argument de la santé ne tient pas car les fumeurs iront simplement fumer ailleurs.

L'intervenant estime qu'interdire de fumer sur les quais en plein air va trop loin et propose à la place de délimiter des zones fumeurs.

Les syndicats s'inquiètent sur le contrôle de l'application de cette interdiction de fumer. À cela, l'avis écrit du ministre de la mobilité énonce qu'un règlement clair permettra d'éviter des conflits avec les voyageurs et de potentielles agressions. L'orateur n'est pas convaincu par cet argument car une telle interdiction amènera des discussions comme ce fut le cas avec l'obligation du port du masque. Il faut donc privilégier des campagnes de sensibilisations au lieu d'interdire.

Le membre avait déposé un *amendement n° 1* (DOC 55 2082/002) qui porte sur la date de l'entrée en vigueur de la loi au 1er janvier 2023.

M. Joris Vandenbroucke (Vooruit) souligne un manque de courage politique dans le domaine de la santé et de la mobilité. Il se réjouit du soutien de la majorité.

Fumer dans des espaces publics en plein air mais bondés engendre les mêmes conséquences néfastes pour la santé que dans un espace fermé. En effet, les fumeurs devront aller fumer ailleurs, dans des endroits qui sont moins fréquentés.

Concernant l'argument d'agressions à l'encontre du personnel de la SNCB, l'orateur estime que cet argument n'est pas recevable car tout peut causer des confrontations.

Mme Marianne Verhaert (Open Vld) énonce que le tabagisme tant pour les fumeurs que pour les non-fumeurs est nocif pour la santé. Le gouvernement prépare également un plan interfédéral dans la lutte contre le tabagisme et il est donc important de traiter ce sujet dans sa globalité.

Son groupe n'a pas l'ambition d'ostraciser les fumeurs mais fumer sur un quai peut nuire au confort des autres voyageurs. L'intervenante estime aussi que le cadre légal concernant les endroits où fumer est permis n'est

Gesterkt door de NMBS verstrekte garanties zal de fractie van de spreker dit wetsvoorstel met een gerust hart steunen.

De doelstelling van dit wetsvoorstel kan de fractie van de heer *Frank Troosters (VB)* niet overtuigen. Het lid meent dat het gezondheidsargument niet opgaat, aangezien de rokers gewoon elders zullen gaan roken.

De heer Troosters meent dat een rookverbod op perrons in de openlucht te ver gaat; hij stelt voor om in plaats daarvan rokerszones af te bakenen.

De vakbonden zijn ongerust over het toezicht op de toepassing van dat rookverbod. Ter zake zal volgens het schriftelijk advies van de minister van Mobiliteit een duidelijk reglement ervoor zorgen dat conflicten met de reizigers en mogelijke agressie worden voorkomen. Dat argument overtuigt de spreker geenszins; een dergelijk verbod zal immers tot discussies leiden, zoals ook het geval was met de mondmaskerplicht. De voorkeur moet dus uitgaan naar bewustmakingscampagnes, veeleer dan naar het opleggen van een verbod.

Het lid heeft *amendement nr. 1* (DOC 55 2082/002) ingediend, dat ertoe strekt de wet in werking te doen treden op 1 januari 2023.

De heer Joris Vandenbroucke (Vooruit) wijst op een gebrek aan politieke moed op het vlak van volksgezondheid en mobiliteit. Hij is verheugd over de steun van de meerderheidspartijen.

Wanneer het druk is, heeft roken in de openbare ruimte, ook wanneer dat in de openlucht gebeurt, dezelfde schadelijke gevolgen voor de gezondheid dan wanneer in een gesloten ruimte wordt gerookt. De rokers zullen dan ook elders moeten gaan roken, op minder drukke plaatsen.

Het argument inzake mogelijke agressie jegens het NMBS-personeel snijdt volgens de spreker geen hout, aangezien letterlijk alles tot aanvaringen kan leiden.

Mevrouw Marianne Verhaert (Open Vld) wijst erop dat roken de gezondheid van rokers én van niet-rokers schaadt. De regering werkt tevens aan een interfederaal plan ter bestrijding van tabaksverslaving; het is dan ook van belang dit thema in zijn geheel te beschouwen.

De fractie van de spreker wil de rokers niet in de ban slaan, maar geeft wel aan dat roken op een peron afbreuk kan doen aan het comfort van de andere reizigers. De spreker meent voorts dat de wettelijke

pas clair. Elle n'est pas très favorable à une interdiction généralisée en raison des différences de fréquentation des gares. Néanmoins, son groupe soutiendra cette proposition car il met les acteurs sur le même pied, comme les cafés.

Mme Maria Vindevoghel (PVDA-PTB) estime qu'il faut tout mettre en œuvre pour une prévention contre le tabagisme et lutter contre la cigarette dans les lieux publics. Néanmoins, il est important de tenir compte de tous les points de vue.

L'oratrice considère que l'idée de départ de la proposition de loi est bonne mais la loi pourrait causer des problèmes notamment lors des contrôles de son application. Le personnel de la SNCB ne souhaite pas assumer ce rôle de contrôle. Les syndicats soulignent, dans leur avis écrit, un manque de personnel et un grand nombre de cas d'agressions.

De plus, beaucoup de petites gares en zone rurale n'ont pas de quais fortement bondés. Le problème sera donc déplacé vers d'autres endroits comme l'entrée de la gare.

L'oratrice dénonce l'attitude de la SNCB qui voudrait interdire l'action de fumer sur les quais mais qui autorise la vente de paquets de cigarettes dans les magasins des gares. Si l'entreprise voulait vraiment s'attaquer au problème elle devrait interdire également la vente et ne pas attendre une décision du législateur. L'entreprise ferroviaire néerlandaise a d'abord interdit la vente de paquets de cigarettes et a débloqué un budget important pour la prévention.

Le groupe de Mme Vindevoghel ne soutiendra pas cette proposition de loi.

M. Jef Van den Bergh (CD&V) ne comprend pas les craintes émises par certains orateurs car l'objectif principal de la présente proposition de loi est soutenu par tous les membres. L'attente sur les quais serait plus agréable et 62 % des personnes interrogées sont en faveur d'une interdiction généralisée.

M. Josy Arens (Les Engagés) salue l'initiative de cette proposition de loi, car fumer dans un espace ouvert semble problématique et constitue un non-respect envers les non-fumeurs et anciens fumeurs. De plus le tabagisme représente un coût important pour la sécurité sociale.

regeling betreffende de plaatsen waar roken toegelaten is, niet duidelijk is. Zij is geen grote voorstandster van een algemeen verbod; in de stations is het immers niet altijd en overal even druk. Niettemin zal haar fractie dit wetsvoorstel steunen, want aldus zou een gelijk speelveld tot stand worden gebracht met andere plaatsen, zoals cafés.

Mevrouw Maria Vindevoghel (PVDA-PTB) meent dat alles in het werk moet worden gesteld om aan rookpreventie te doen en om roken in de openbare ruimte tegen te gaan. Men moet echter rekening houden met alle standpunten.

De spreker vindt het uitgangspunt van het wetsvoorstel weliswaar lovenswaardig, maar de wet zou met name bij de controle op de toepassing ervan tot problemen kunnen leiden. Het NMBS-personeel ziet het bovendien niet zitten om die taak op zich te nemen. In hun schriftelijk advies wijzen de vakbonden nadrukkelijk op een personeelstekort en op de talrijke gevallen van agressie.

Bovendien is het op de perrons van heel wat kleine stations op het platteland helemaal niet zo druk. Het probleem zal dus verschuiven, onder meer naar de ingang van de stations.

De spreker hekelt de houding van de NMBS: de vervoersmaatschappij zou roken op de perrons willen verbieden, maar staat toe dat de stationswinkels tabakswaren verkopen. Indien de onderneming het probleem werkelijk wil aanpakken, zou ze ook de tabaksverkoop moeten verbieden, zonder een beslissing van de wetgever af te wachten. Nederlandse Spoorwegen heeft eerst de sigarettenverkoop verboden en vervolgens een fors budget vrijgemaakt voor preventie.

De fractie van mevrouw Vindevoghel zal dit wetsvoorstel niet steunen.

De heer Jef Van den Bergh (CD&V) begrijpt de door sommige sprekers geuite vrees niet, want het hoofddoel van het voorliggende wetsvoorstel wordt door alle Kamerleden gesteund. De wachttijd op de perrons zou aangener verlopen, en 62 % van de bevroagde reizigers is voorstander van een algemeen verbod.

De heer Josy Arens (Les Engagés) is verheugd dat het initiatief tot dit wetsvoorstel werd genomen, want roken in een open ruimte vormt een probleem en geeft blijk van een gebrek aan respect jegens de niet-rokers en de gewezen rokers. Bovendien leidt tabaksverslaving tot hoge kosten voor de sociale zekerheid.

M. Nicolas Parent (Ecolo-Groen) souligne que certaines autorités locales en Région flamande ont interdit l'action de fumer sur les aires de jeux en plein air pour servir d'exemple. La SNCB pourrait donc aussi servir de modèle de prévention de la lutte contre le tabagisme. L'interdiction de fumer en plein air est donc liée au tabagisme passif mais aussi de vivre dans un cadre plus agréable.

Concernant le personnel, la SNCB demande une évolution du cadre légal et a déjà concerté ses collaborateurs pour évoquer ce sujet. L'amendement n° 3 (DOC 55 2082/003) permettra à l'entreprise de travailler sur la communication avec ses voyageurs sur cette mesure, de sensibiliser le personnel et de réfléchir sur la manière de discuter pour régler les conflits.

Cette proposition de loi rejoint d'autres mesures du mouvement Génération sans tabac. Ce mouvement réfléchi sur de nouvelles manières de prévention contre le tabagisme car les mesures actuelles ne suffisent pas.

C. Réponses de l'auteur

Mme Kim Buyst (Ecolo-Groen) affirme que la présente proposition de loi s'inscrit dans une politique générale de santé publique. Elle insiste sur le fait que voir une personne fumer peut inciter une autre à faire de même. Ce raisonnement concerne surtout le public jeune et il est important de montrer le bon exemple.

Les cendriers placés à l'entrée des gares auront pour but de diminuer le nombre de mégots de cigarettes sur la voie publique et pas de déplacer les fumeurs vers cette zone. L'exemple des Pays-Bas démontre que ces mesures d'interdiction sont possibles.

Concernant le personnel, l'intervenante a déposé une proposition de résolution concernant la lutte contre les intimidations et les agressions sexuelles dans le train (DOC 55 2508/001) qui a pour objectif de mieux armer les collaborateurs de la SNCB contre des agressions. Néanmoins, ce n'est pas un argument pour contrer cette interdiction de fumer sur les quais.

De heer Nicolas Parent (Ecolo-Groen) wijst erop dat sommige lokale besturen in het Vlaams Gewest een rookverbod op speelterreinen in de openlucht hebben ingesteld, om het goede voorbeeld te geven. Ook de NMBS zou dus als preventiemodel kunnen fungeren in de strijd tegen tabaksverslaving. Het rookverbod in de openlucht houdt dan ook verband met passief roken, maar eveneens met de totstandbrenging van een aangename leefomgeving.

Wat het personeel betreft, vraagt de NMBS dat de wettelijke regels zouden evolueren; ter zake werd trouwens al overlegd met het spoorwegpersoneel. Amendement nr. 3 (DOC 55 2082/003) strekt ertoe de onderneming in staat te stellen om met betrekking tot deze maatregel werk te maken van de communicatie met de reizigers, alsook om het personeel bewust te maken en na te denken over de wijze waarop de conflicten kunnen worden uitgesproken.

Dit wetsvoorstel sluit aan bij maatregelen die worden voorgesteld door de beweging Generatie Rookvrij. Die beweging beraadt zich over nieuwe manieren om aan rookpreventie te doen, want de huidige maatregelen zijn ontoereikend.

C. Antwoorden van de indienster

Mevrouw Kim Buyst (Ecolo-Groen) geeft aan dat het voorliggende wetsvoorstel is ingebed in een algemeen volksgezondheidsbeleid. Zij benadrukt dat mensen tot roken kunnen worden aangezet door iemand anders te zien roken. Dat geldt voornamelijk voor jongeren; het is dan ook van belang het goede voorbeeld te geven.

Met het plaatsen van asbakken aan de ingang van de stations zal worden beoogd het aantal sigarettenpeuken op de openbare weg te doen afnemen; het is dus niet de bedoeling de rokers naar die zone af te leiden. Uit het Nederlandse voorbeeld blijkt dat dergelijke verbodsmaatregelen mogelijk zijn.

Wat het personeel betreft, heeft de spreekster een voorstel van resolutie betreffende de bestrijding van seksuele intimidatie en agressie in de trein (DOC 55 2508/001) ingediend, dat beoogt de NMBS-medewerkers beter te wapenen tegen agressie. Dergelijke agressie vormt echter geen argument om het voorliggende rookverbod op de perrons onderuit te halen.

IV. — VOTES

Article 1er

Cet article confirme le fondement constitutionnel de la compétence.

Il ne donne lieu à aucune observation.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

L'article 2 porte sur l'interdiction de fumer dans certains lieux.

L'amendement n° 2 (DOC 2082/003) concerne les exceptions applicables à la réglementation générale relative à l'interdiction de fumer dans certains lieux et vise à remplacer l'article 2. L'amendement n° 2 est adopté à l'unanimité.

Art. 3

L'article 3 prévoit l'entrée en vigueur de la loi le 1er janvier 2022.

L'amendement n° 1 (DOC 2082/002) et l'amendement n° 3 (DOC 2082/003) ont pour objectif d'établir la date d'entrée en vigueur au 1er janvier 2023.

Ces amendements sont adoptés à l'unanimité.

L'article 3 tel que modifié est adopté à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble de la proposition de loi, ainsi modifié, est adopté, par vote nominatif, par 11 voix contre 5 et une abstention.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

Ecolo-Groen: Kim Buyst, Nicolas Parent, Claire Hugon;

PS: Jean-Marc Delizée, Mélissa Hanus, Laurence Zanchetta;

MR: Emmanuel Burton, Vincent Scourneau;

IV. — STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel betreft de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Artikel 2 betreft het rookverbod op bepaalde plaatsen.

Amendement nr. 2 (DOC 55 2082/003) betreft de uitzonderingen op de algemene regelgeving betreffende het rookverbod op bepaalde plaatsen en strekt ertoe artikel 2 te vervangen. Amendement nr. 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Dit artikel betreft de inwerkingtreding van de wet op 1 januari 2022.

Amendement nr. 1 (DOC 55 2082/002) en amendement nr. 3 (DOC 55 2082/003) strekken ertoe de datum van inwerkingtreding te verschuiven naar 1 januari 2023.

Deze amendementen worden eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 3 wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Het geheel van het aldus geamendeerde wetsvoorstel wordt bij naamstemming aangenomen met 11 stemmen tegen 5 en één onthouding.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

Ecolo-Groen: Kim Buyst, Nicolas Parent, Claire Hugon;

PS: Jean-Marc Delizée, Mélissa Hanus, Laurence Zanchetta;

MR: Emmanuel Burton, Vincent Scourneau;

CD&V: Jef Van den Bergh;

Open Vld: Marianne Verhaert;

Vooruit: Joris Vandenbroucke.

A voté contre:

PVDA-PTB: Maria Vindevoghel.

Se sont abstenus:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Tomas Roggeman;

VB: Frank Troosters, Nathalie Dewulf.

Le rapporteur,

Joris VANDENBROUCKE

Le président,

Jean-Marc DELIZÉE

CD&V: Jef Van den Bergh;

Open Vld: Marianne Verhaert;

Vooruit: Joris Vandenbroucke.

Heeft tegengestemd:

PVDA-PTB: Maria Vindevoghel.

Hebben zich onthouden:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin, Tomas Roggeman;

VB: Frank Troosters, Nathalie Dewulf.

De rapporteur,

Joris VANDENBROUCKE

De voorzitter,

Jean-Marc DELIZÉE

**Vlaamse
Regering**

220433621

VOORZITTERSCHAP

08 -04- 2022

PRESIDENCE

Vlaams minister van Mobiliteit en
Openbare Werken
Koning Albert II-laan 20
1000 BRUSSEL

www.vlaanderen.be

Aan mevrouw Éliane Tillieux
Kamervoorzitter
Kamer van volksvertegenwoordigers
1008 BRUSSEL

CC de heer Alexander De Croo
Eerste minister

uw bericht van
15 februari 2022

uw kenmerk
Brieven -
wetsvoorstellen

ons kenmerk

bijlagen
nota

vragen naar/e-mail

telefoonnummer

datum

Betreft: Wetsvoorstellen - Procedure van samenwerking.

Mevrouw de Kamervoorzitter

De Eerste Minister vroeg de Vlaamse Regering bij brief d.d. 15 februari 2022 o.a. haar standpunt over een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen met het oog op volledig rookvrije perrons.

Wij kunnen ons vinden in het wetsvoorstel en geven hiervoor dan ook een positief advies, maar zijn van mening dat de datum van inwerkingtreding voldoende ruimte dient te laten om de treinreizigers ruim op voorhand te informeren en duidelijkheid te verschaffen over de bedoeling omtrent een algemeen rookverbod in de stations zonder uitzondering.

Hoogachtend

Lydia Peeters
Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken

St. Comm.
aankomst
Bricmont

SG

Vlaanderen
verbeelding werkt

pagina 1 van 1

Betreft: Advies inzake wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen met het oog op volledig rookvrije perrons.

Samenvatting

Er wordt een standpuntbepaling van de Vlaamse Regering gevraagd betreffende een federaal wetsvoorstel dat ertoe strekt om alle perrons in de treinstations volledig rookvrij te maken.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het wetsvoorstel heeft binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken betrekking op het beleidsveld "mobiliteit".

2. INHOUD

Overeenkomstig artikel 6,§4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen in samenlezing met artikel 97 van het Kamerreglement worden de Gewestregeringen betrokken bij "het ontwerpen van de regels van de algemene politie met uitzondering van de regels van politie over het verkeer op waterwegen bedoeld in § 1, X, 10°, en de reglementering op het verkeer en vervoer, alsook van de technische voorschriften inzake verkeers- en vervoermiddelen".

Door de federale Eerste Minister is per brief op datum van 15 februari 2022 gevraagd om tegen 9 maart 2022 advies uit te brengen over het wetsvoorstel 55k2082 tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen met het oog op volledig rookvrije perrons.

A. SAMENVATTING VOORSTEL EN ALGEMENE BESPREKING

Dit wetsvoorstel heeft tot doel alle perrons in de treinstations rookvrij te maken.

De federale overheid overschrijdt haar bevoegdheid niet met het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen met het oog op volledig rookvrije perrons.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

1.1. Wetsvoorstel van 21 juni 2021

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

Artikel 2

Dit artikel heft de volgende zin in artikel 8, 5° van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen op: "behalve op de perrons in open lucht en in plaatsen toegestaan door de wet van 22 december 2009 betreffende een algemene regeling voor rookvrije gesloten plaatsen toegankelijk voor het publiek en ter bescherming van werknemers tegen tabaksrook".

////////////////////////////////////

Dit heeft verregaandere gevolgen dan het louter rookvrij maken van de perrons. Door het opheffen van het zinsdeel: "en in plaatsen toegestaan door de wet van 22 december 2009 betreffende een algemene regeling voor rookvrije gesloten plaatsen toegankelijk voor het publiek en ter bescherming van werknemers tegen tabaksrook" ontstaat er potentieel een algemeen rookverbod in de stations zonder uitzondering. In de memorie van toelichting bij dit wetsvoorstel wordt geen vermelding gemaakt van het verbieden van zogenaamde rookkamers in stations. Indien dit een ongewenst effect is van dit wetsvoorstel kan de wetgever de desbetreffende zinslede behouden.

Artikel 3

Dit artikel zet de datum van inwerkingtreding op 1 januari 2022.

1.2. Amendement van 25 januari 2022

Dit amendement wijzigt art. 3 van het wetsvoorstel en vervangt de datum van inwerkingtreding door 1 januari 2023. Het is belangrijk dat burgers en treinreizigers op voorhand en in voldoende mate worden geïnformeerd over nieuwe regelgeving. Dit geeft ook aan NMBS voldoende tijd om de nodige maatregelen te nemen.

3. VOORSTEL VAN ADVIES

Voorgesteld wordt een positief advies te geven, mits rekening wordt gehouden met bovenstaande opmerkingen en een datum van inwerkingtreding die voldoende ruimte laat om de treinreizigers op voorhand te informeren over de wijzigingen, inzake het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 27 april 1981 op de politie van de spoorwegen met het oog op volledig rookvrije perrons.

Chambre des Représentants
Commission de la Mobilité, des Entreprises
publiques et des Institutions fédérales
Monsieur Jean-Marc DELIZEE
Président
1008 BRUXELLES

Nos réf. : GG/TAB/JUW/ERV/FLL/MEG/Che/8186-2021

Vos réf. : /

Annexe : /

Bruxelles, le 7 décembre 2021

Concerne : Demande d'avis sur la proposition législative 55/2082/001 déposée par Madame Kim BUYST c.s.

Monsieur le Président,

La demande d'avis du 21 octobre dernier dont objet m'est bien parvenue et a retenu ma meilleure attention.

L'accord de Gouvernement mentionne que les entreprises publiques autonomes ont un rôle exemplaire à jouer, entre autres dans le domaine du dialogue social avec le personnel, de la formation permanente, de la durabilité et de la diversité.

Le présent projet de loi s'inscrit dans cette ambition, étant donné que la modification de la loi sur la police des chemins de fer visant à interdire de fumer dans les gares peut être considérée comme bénéfique pour la santé de la population et comme une mesure visant à réduire les déchets sauvages.

Les avantages d'une interdiction générale de fumer dans les gares sont évidents :

- pour des raisons de santé : les effets néfastes du tabagisme ont été suffisamment établis médicalement. Il a été démontré que, non seulement le tabagisme actif mais aussi le tabagisme passif, ont des conséquences négatives sur la santé. Dès lors, un environnement sans fumée protège à la fois les passagers et le personnel ferroviaire des effets nocifs de la fumée du tabac ;
- pour des raisons environnementales : les mégots et autres filtres de cigarettes en plastique sont une source importante de pollution dans les gares. Malgré la présence des poubelles spéciales nécessaires, les mégots de cigarettes sont trop souvent jetés négligemment sur le sol ou dans le ballast des voies ferrées. Une interdiction totale de fumer dans les gares et sur les quais éliminera cette pollution à la source.

.../...

Cabinet de Georges Gilkinet

.../...

Le présent projet de loi insiste sur une interdiction dans l'ensemble de la gare. Dès lors, ce projet rend la loi sur la police des chemins de fer plus stricte que ne le permet la loi du 22 décembre 2009 réglementant l'interdiction de fumer dans les lieux publics. Toutefois, l'introduction de l'interdiction de fumer dans l'ensemble de la gare, y compris sur tous les quais, garantit que la réglementation soit plus facile à comprendre et à appliquer par tous. Ce qui facilitera également le travail des agents qui contrôlent le respect de la loi sur la police ferroviaire. Une règle claire qui ne donne dès lors pas lieu à discussion et évite ainsi l'apparition d'agressions.

Vu ce qui précède, ladite proposition ne crée pas seulement une interdiction de fumer sur les quais mais également sur de potentiels fumoirs mis en place par un exploitant d'un lieu fermé accessible au public. Cet élément gagnerait à être précisé, soit dans l'exposé des motifs si un nouveau texte est déposé, soit dans le cadre de la discussion parlementaire au cours de laquelle les auteurs du texte pourront préciser leurs intentions et les conséquences de ce dernier.

En ce qui concerne le délai d'entrée en vigueur, il semble approprié de laisser la loi et les sanctions associées entrer en vigueur seulement après une période d'information des voyageurs par la SNCB à travers ses différents canaux d'information. La SNCB devrait également avoir la possibilité de procéder aux adaptations nécessaires de son infrastructure. Le cas échéant, les résultats et les "enseignements" du projet pilote qui a été lancé dans la gare de Malines peuvent également être utilisés à cette fin.

Je vous prie d'agréer, Monsieur le Président, l'expression de ma parfaite considération.

Georges GILKINET,
Vice-Premier Ministre
Ministre de la Mobilité

Kamer van Volksvertegenwoordigers
Commissie voor Mobiliteit,
Overheidsbedrijven en Federale
Instellingen
De heer Jean-Marc DELIZÉE
Voorzitter
1008 BRUSSEL

Onze ref.: GG/TAB/JUW/ERV/FLL/MEG/Che/8186-2021

Uw ref.: /

Bijlage: /

Brussel, 7 december 2021

Betreft : Advies minister van Mobiliteit op wetsvoorstel 55/2082/001 ingediend door mevrouw Kim Buyst c.s.

Mijnheer de voorzitter,

In het regeerakkoord is opgenomen dat de autonome overheidsbedrijven een voorbeeldfunctie hebben, onder andere op het vlak van sociale dialoog met personeel, permanente opleiding, duurzaamheid en diversiteit. Het voorliggend wetsontwerp sluit aan bij deze ambitie de aanpassing van wet op de politie van de spoorwegen om het roken uit de stations te bannen is immers te zien als voordelig voor de gezondheid van de bevolking alsook een maatregel die het beperken van (zwerf)afval ten goede komt.

De voordelen van een algemeen rookverbod in de stations liggen voor de hand:

- om gezondheidsredenen: de nadelige gevolgen van roken zijn medisch voldoende aangetoond. Het is aangetoond dat niet alleen actief roken maar ook passief inademen van rook negatieve gevolgen heeft. Een rookvrije omgeving beschermt de reizigers en het spoorwegpersoneel tegen de nadelige gevolgen van tabaksrook ;
- om milieu/afvalredenen: de kunststoffen sigarettenpeuken en filters zijn een belangrijke bron van vervuiling in de stations. Ondanks dat de nodige speciale vuilbakken aanwezig zijn, worden nog te dikwijls de sigarettenpeuken achteloos op de grond of in de spoor-balast gegooid. Een algeheel rookverbod in de stations en op de perrons neemt deze vervuiling aan de bron weg.

.../...

Kabinet van Georges Gilkinet

.../...

Het voorliggend wetsontwerp maakt roken in heel het station verboden en zorgt er zo voor dat de wet op de politie van de spoorwegen strikter wordt dan toegelaten onder de wet van 22 december 2009 die het rookverbod op publieke plaatsen regelt. Het rookverbod in het gehele station invoeren, inclusief alle perrons, zorgt er evenwel voor dat de regelgeving eenvoudig en makkelijk te verstaan en toe te passen is door iedereen. Hierdoor zal eveneens het werk van de vaststellende beambten, die toezien op de naleving van de wet op de politie van de spoorwegen, vergemakkelijken. Een duidelijke regel die geen aanleiding geeft tot discussie en zo het ontstaan van agressie vermijdt.

Het is bovendien zo dat het voorliggend voorstel niet alleen voorziet in een rookverbod op de perrons, maar ook in een rookverbod voor eventuele "rookruimtes" die door een exploitant van een publiek toegankelijke gesloten ruimte ingericht worden.

Het zou nuttig zijn dit laatste aspect te preciseren, hetzij in de toelichting bij het wetsvoorstel, indien een nieuwe tekst wordt ingediend, hetzij in het kader van de parlementaire behandeling, waarbij de auteurs van de tekst hun bedoelingen en gevolgen kunnen preciseren.

Wat de inwerkingtreding betreft, het lijkt aangewezen om de wet en de eraan verbonden sancties pas laten in te gaan na een periode van informatie van de reizigers door de NMBS langs zijn verschillende informatiekkanalen. Tevens moet de NMBS de kans krijgen om de nodige aanpassingen aan zijn infrastructuur te doen. In voorkomend geval kunnen de resultaten en "learnings" van het proefproject dat in het station van Mechelen gestart werd hier ook voor gebruikt worden.

Hoogachtend,

Georges GILKINET,
Vice-eersteminister
Minister van Mobiliteit

**Vice-premier ministre
et ministre des Affaires sociales
et de la Santé publique**

Frank Vandenbroucke

Kamer van Volksvertegenwoordigers
Commissie Mobiliteit, overheidsbedrijven en
federale instellingen
Natieplein
1008 Brussel

Votre référence

Notre référence

Annexe(s)

/

Dossier traité par

Contact

Date

Bruxelles, 10/3/2022

Objet : Demande d'avis écrit (DOC 552082/001)

Chère Madame et Cher Monsieur le Représentant,

La modification de l'article 8, 5° de la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer, qui interdit de fumer dans les gares et les véhicules ferroviaires va plus loin que la loi du 22 décembre 2009 instaurant une réglementation relative à l'interdiction de fumer dans certains lieux et à la protection de la population contre la fumée du tabac. En effet, la loi du 22 décembre 2009 interdit de fumer dans les lieux fermés accessibles au public, ce qui a pour conséquence qu'il est autorisé de fumer sur les quais de gares ouverts et semi-ouverts. La modification de l'article 8, 5° de la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer entraîne une interdiction totale de fumer sur les quais qu'ils soient ouverts, fermés ou semi-ouverts.

La Convention-cadre de l'OMS pour la lutte antitabac, ratifiée par la Belgique, stipule dans son article 8 concernant la protection contre l'exposition à la fumée du tabac, « qu'il est clairement établi, sur des bases scientifiques, que l'exposition à la fumée du tabac entraîne la maladie, l'incapacité et la mort » et demande aux Etats de prévoir « une protection contre l'exposition à la fumée du tabac dans les lieux de travail intérieurs, les transports publics, les lieux publics intérieurs et, le cas échéant, d'autres lieux publics ». Les quais de gares ouverts et semi-ouverts tombent clairement dans cette dernière catégorie comme l'indiquent les directives pour la mise en œuvre de cet article 8 qui mentionne spécifiquement les lieux extérieurs ou semi-ouverts. En plus de l'interdiction de fumer dans les lieux fermés accessibles au public, la mise en place d'une législation interdisant de fumer dans certains lieux à risque accessibles au public (ouverts et semi-ouverts) est donc recommandée au niveau international.

Pour les raisons susmentionnées, le SPF Santé publique est d'avis que la modification de loi proposée par les auteurs a un effet bénéfique sur la santé publique et, en outre, augmente la clarté de l'interdiction pour le citoyen.

Frank VANDENBROUCKE

Vice-Premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Postbus 2025, 3500 HA Utrecht

De heer Delizée
De heer Ghamraoui

NS

Communicatie & Corporate Affairs

Laan van Puntenburg 100
Postbus 2025
3500 HA Utrecht
Nederland
www.ns.nl

Datum 5 november 2021
Ons kenmerk CCA/MdW/20211105
Onderwerp Rookvrije perrons

Geachte heer Delizée, Geachte heer Ghamraoui,

Dank voor uw verzoek om schriftelijk advies over de rookvrije perrons (DOC 55 2082/001). Graag gaan wij in deze brief nader in op de situatie op de Nederlandse stations. In de bijlage voeg ik nog enkele links toe met meer informatie.

In Nederland zijn de stations inclusief de perrons geheel rookvrij sinds 1 oktober 2020. ProRail en NS willen met het rookvrij maken van de perrons bijdragen aan een rookvrije generatie in 2040 (zoals beschreven in het 'Nationaal Preventieakkoord' van de Nederlandse overheid eind 2018). Het rookvrij maken van de perrons was een stap in een breed programma, getiteld 'stap voor stap rookvrij NS'. Het betrof een goede samenwerking tussen NS (Stations) en ProRail – mede-eigenaar van het station.

Bij dit project kwamen diverse zaken kijken, zoals het op vrijwillige basis helpen van medewerkers van NS met het stoppen met roken. Verder is een goede samenwerking met ProRail, en een goede afstemming met de andere vervoerders op de stations, essentieel gebleken.

NS wilde nog verder gaan dan de rookvrije stations en perrons: NS is vanaf april 2020 gestopt met de verkoop van tabak in de eigen winkels: de Kiosk en de StationsHuiskamer. Aansluitend daarop is NS per 1 januari 2021 gestopt met de verkoop van tabak bij alle AH to go stationswinkels. NS wil dat op het station uiteindelijk helemaal geen tabaks- of aanverwante producten meer te krijgen zijn en voert hierover gesprekken met huurders. Ook sluit NS geen nieuwe contracten meer met huurders die rookwaren op het station willen aanbieden. Dit past bij de stappen die NS en ProRail eerder zetten om ervoor te zorgen dat alle stations rookvrij zijn.

Met vriendelijke groet,

Miryam de With,
Manager European Affairs

NS Groep N.V., Utrecht
Handelsregister Utrecht 30124358

Ons kenmerk CCA/MdW/20211105

Pagina 2/2

Bijlage

Meer informatie kan gevonden worden:

<https://nieuws.ns.nl/prorail-en-ns-samen-naar-een-rookvrij-station/>

<https://nieuws.ns.nl/prorail-en-ns-maken-perrons-rookvrij/>

<https://nieuws.ns.nl/stations-en-perrons-zijn-rookvrij/>

<https://nieuws.ns.nl/ns-zet-volgende-stap-in-stop-verkoop-tabak/>

Union des Villes
et Communes
de Wallonie asbl

Chambre des Représentants de Belgique
Attn. de Monsieur J.M. DELIZEE
Député
Palais de la Nation

1008 BRUXELLES

...

Vos réf. :

Nos réf. : 00464/mda/mib/tom/ssm/cvd

Annexe(s) :

Namur, le 17 février 2022

Monsieur le Député,

**Concerne : interdiction totale de fumer sur les quais de gare - demande d'avis écrit
(DOC 55 2082/001)**

Votre demande d'avis concernant la proposition de loi modifiant la loi sur la police des chemins de fer en vue d'instaurer une interdiction formelle de fumer sur les quais de gare a retenu toute notre attention.

Sauf erreur de notre part, cette interdiction pourrait être surveillée par la police des chemins de fer et les services de police locale au vu de leurs missions respectives :

- la police des chemins de fer est, en effet, compétente pour lutter, notamment, contre les incivilités au sein des gares ;
- les services de police locale sont, quant à eux, compétents pour verbaliser sur tout le territoire (en ce compris les quais de gare).

Outre la difficulté de la disponibilité de la police des chemins de fer, il est évident qu'en l'état actuel des ressources affectées à la police locale, les services de police locale n'ont pas les moyens de contrôler cette nouvelle interdiction.

Restant à votre disposition pour tout renseignement complémentaire, nous vous prions d'agréer, Monsieur le Député, l'assurance de notre haute considération.

Michèle BOVERIE
Secrétaire générale

Maxime DAYE
Président

www.uvcw.be

SERVICE PUBLIC FÉDÉRAL
MOBILITÉ ET TRANSPORTS

*Direction générale Politique Mobilité durable et ferroviaire
Direction Politique ferroviaire
Service réglementation
City Atrium
Rue du Progrès 56
1210 Bruxelles
Tél. 02 277 31 11
N° d'entreprise. 0 308 357 852*

Note au
Ministre de la Mobilité
Monsieur Georges Gilkinet

À l'attention de M. Erik Van Meensel

Votre référence	Notre référence RR:01852/CL	Date 5/11/2021
Personne de contact	Numéro de contact	Annexes /

Sujet: Avis écrit Chambre des représentants - Proposition de loi Kim Buyst et confrères - interdiction totale de fumer sur les quais

Monsieur le Ministre,

Suite à votre demande, mon Service réglementation a examiné attentivement la proposition de loi modifiant la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer en vue d'instaurer une interdiction totale de fumer sur les quais, déposée par Mme Kim Buyst et consorts le 21 juin 2021 (DOC 55 2082/001).

D'un point de vue juridique, et sans préjudice d'une analyse d'opportunité, cette proposition appelle selon nous les commentaires suivants :

- 1) La proposition vise à modifier l'article 8 de la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer afin d'y supprimer, au 5°, la disposition qui déroge à l'interdiction de fumer sur les quais et dans les lieux autorisés par la loi du 22 décembre 2009 instaurant une réglementation générale relative à l'interdiction de fumer dans les lieux fermés accessibles au public et à la protection des travailleurs contre la fumée du tabac.

Cette modification aura donc pour effet de rendre pleinement applicable l'interdiction stricte de fumer, qui sera donc, à partir de l'entrée en vigueur de ladite proposition de loi, également applicable sur les quais, mais aussi « dans les lieux autorisés par la loi du 22 décembre 2009 instaurant une réglementation générale relative à l'interdiction de fumer dans les lieux fermés accessibles au public et à la protection des travailleurs contre la fumée du tabac ».

Ceci veut dire que, dans le cadre du champ d'application de la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer, **l'interdiction de fumer sera plus stricte que celle prévue dans la loi du 22 décembre 2009 précitée, dont la portée est plus large.**

La rédaction de cette modification ne pose **aucun problème d'un point de vue juridique**, car la loi du 27 avril 2018 modifiée constituera, en droit, une *lex specialis* et une *lex posteriori*, ce qui lui permet donc de déroger valablement aux dispositions de la loi du 22 décembre 2009. Il est donc parfaitement possible à cette loi du 27 avril 2018, postérieure et dont le champ d'application est plus restreint, de déroger valablement aux dispositions de la loi du 22 décembre 2009.

- 2) Il convient cependant de souligner que l'article 2 de la proposition de loi telle que rédigée actuellement ne se contentera pas de rendre l'interdiction de fumer uniquement applicable aux quais des gares. En effet, la seconde partie de la phrase qui se réfère aux « lieux autorisés par la loi du 22 décembre 2009 » doit être comprise comme se référant à d'autres lieux visés par les articles 4 à 6 de la loi du 22 décembre 2009. Ainsi en particulier il peut être fait référence aux fumoirs installés dans des lieux fermés accessibles au public, et visés à l'article 6 de cette loi. Par application de la disposition telle que prévue dans la proposition de loi, il sera donc désormais interdit aux exploitants de gares de prévoir un fumoir.

Les développements précédant la proposition de loi gagneraient donc à clarifier que ladite proposition ne crée pas seulement une interdiction de fumer sur les quais, mais également sur de potentiels fumoirs mis en place par un exploitant d'un lieu fermé accessible au public.

- 3) Enfin, il convient de relever que, si la proposition de loi a été déposée à la Chambre des représentants en juin 2021, le processus législatif est tel que ladite proposition est examinée à présent, au mois de novembre 2021. Dès lors, il semble peu réaliste que cette loi puisse encore être adoptée avant la fin de cette année, les étapes de vote en commission et en plénière devant encore avoir lieu, de même que les sanction et promulgation royales ainsi que la publication au Moniteur belge. Il convient donc de relever qu'**une entrée en vigueur fixée au 1er janvier 2022 semble peu réaliste**. Cette question d'entrée en vigueur est particulièrement pertinente au regard du fait que les infractions à l'interdiction de fumer prévue à l'article 8 de la loi du 27 avril 2018 sont passibles de sanctions pénales et administratives. Il faudrait donc **veiller à donner à ces dispositions une entrée en vigueur permettant de laisser un délai réaliste pour sa mise en œuvre par les personnes concernées et éviter dans tous les cas de donner un effet rétroactif à des dispositions passibles de peines administratives et pénales.**

Valérie
Verzele
(Signature)

Signature
numérique de
Valérie Verzele
(Signature)
Date : 2021.11.17
10:23:27 +01'00'

Valérie Verzele
Directrice générale

Wetsvoorstel 2082 tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen met het oog op volledig rookvrije perrons

Advies van NMBS (inclusief Securail) uitgebracht op vraag van de Commissie voor Mobiliteit, Overheidsbedrijven en Federale Instellingen

Het is de ambitie van NMBS om naast de stationsgebouwen, de treinen en de overdekte perrons ook de perrons in openlucht rookvrij te maken. NMBS verwelkomt dan ook het wetgevend initiatief dat erop is gericht om de wet op de politie van de spoorwegen in die zin aan te passen.

De voordelen van een algemeen rookverbod in de stations liggen voor de hand.

Een rookvrije omgeving beschermt de reizigers en het spoorwegpersoneel tegen de nadelige gevolgen van tabaksrook. Het draagvlak bij de reizigers is alvast verzekerd: in een recente rondvraag bij de NMBS-klanten schaaft 69% zich achter een rookverbod op alle perrons.

Momenteel bepaalt de wet op de politie van de spoorwegen dat het toegelaten is te roken op 'perrons in open lucht'. Gezien niet duidelijk is wat nu juist bedoeld wordt met een 'perron in open lucht' en welk criterium bepalend is voor te bepalen waar roken toegelaten is, werd door de NMBS meer duidelijkheid gevraagd aan de FOD Volksgezondheid om hier klaarheid in te brengen. Momenteel wordt het advies van de FOD Volksgezondheid gevolgd en wordt het criterium van de overkapping van het spoor toepast om te bepalen of er al dan niet gerookt mag worden. Het is mogelijk dat een reiziger wel mag roken door zich 5 meter te verplaatsen. De actuele situatie zorgt voor veel onduidelijkheid en leidt er toe dat reizigers nu vaak niet weten waar en op welk perron ze nu wel en niet mogen roken. Hierdoor ontstaan er veel discussies met de reizigers, leidt deze onduidelijke situatie tot frustraties met soms zelfs agressie tot gevolg.

Het rookverbod invoeren in het gehele station, inclusief alle perrons, zorgt ervoor dat de regelgeving eenvoudig en makkelijk te verstaan en toe te passen is door iedereen, wat het principe van de rechtszekerheid ten goede komt. Hierdoor zal eveneens het werk van de vaststellende beambten, die toezien op de naleving van de wet op de politie van de spoorwegen, vergemakkelijken. Bij inbreuk op de wet op de politie van de spoorwegen kunnen zij een proces-verbaal opstellen dat aanleiding kan geven tot het opleggen van een administratieve sanctie. Een duidelijke regel die geen aanleiding geeft tot discussie, zorgt voor een correcte handhaving van de wetgeving.

Ook de stations gaan erop vooruit met een rookverbod op de perrons. Het zorgt voor minder sigarettenpeuken op de perrons en in de sporen, wat de netheid van het station en het comfort van de reiziger ten goede zal komen. Het ruimen van de sigarettenpeuken op de perrons en uit de sporen zorgt jaarlijks voor een hoge kost.

De aanpassing van de stations tot volledig rookvrije omgevingen vraagt beperkte ingrepen. Bij een effectieve uitbreiding van het rookverbod zouden de bestaande asbakken op de perrons worden weggehaald; aan de stationsingangen worden in de grond verzonken exemplaren gepland.

Een aanpassing van de wet maakt het mogelijk om eventuele overtreders van het rookverbod te beboeten, wat de handhaving ondersteunt.

Alliantie voor een rookvrije samenleving

Schriftelijk advies van de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving inzake het wetsvoorstel 2082 tot wijziging van de wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen met het oog op volledig rookvrije perrons

Als Alliantie voor een Rookvrije Samenleving zijn we zeer verheugd dat er wetgevende stappen gezet worden om alle perrons in de treinstations, dus ook de niet- en half-overdekte perrons, volledig rookvrij te maken. Bij het betreffende wetsvoorstel formuleren wij graag nog enkele bedenkingen/aanvullingen.

1. Artikel 3 van het wetsvoorstel stipuleert dat de wet in werking zal treden op 1 januari 2022. Dat is ons inziens te snel. Het lijkt ons cruciaal de maatregel een tijd vooraf aan te kondigen. Wij schuiven dan ook graag 31 mei 2022 – Werelddag zonder tabak – als datum naar voren om de wet in voege te laten gaan. Dat biedt nog voldoende tijd om de reizigers vooraf te sensibiliseren via communicatie in de media, op de website, via sociale media ... Ook de nieuwe maatregel voorafgaand aan de invoering veelvuldig omroepen via de luidsprekers in alle stations en in de maanden vooraf vermelden op de borden waar de treinen worden aankondigd lijkt ons aangewezen. Wij adviseren hierbij voor duidelijke en positieve communicatie te kiezen: ‘de NMBS maakt al zijn perrons volledig rookvrij’ in plaats van ‘de NMBS voert een algemeen rookverbod in op al zijn perrons’.
2. In het wetsvoorstel zoals het nu voorligt is enkel sprake van een rookverbod. De Alliantie adviseert ook een dampverbod in het voorstel te integreren. Een algemeen rook- en dampverbod zorgt voor duidelijkheid voor iedereen, neemt alle verwarring weg en is ook in lijn met huidige rookwetgeving: op plaatsen met een rookverbod geldt ook een dampverbod (bv. in restaurants, cafés, op het werk, in de school ...). Ook in het kader van het denormaliseren van roken om jongeren van de sigaret te houden (zie ook de betreffende passage in de toelichting) is dit belangrijk: zien roken, doet roken en zien dampen doet dampen.
Het lijkt ons aangewezen expliciet in de wet te vermelden wat er precies verstaan wordt onder het rookverbod: elke vorm van roken (sigaretten, sigaren, e-sigaretten, apparaten die tabak verhitten en alle andere soorten tabaksproducten).
3. In de toelichting wordt verwezen naar het belang van het denormaliseren van roken. Het voorbeeld van Club Brugge en Anderlecht wordt hier aangehaald. Wij vullen graag aan dat de Pro League intussen (vanaf seizoen 2021-2022) de voetbalstadions van alle Belgische profclubs rookvrij heeft gemaakt.

4. Een verwijzing naar het Federaal Regeerakkoord, dat expliciet vermeldt dat ‘er wordt gestreefd naar een rookvrije generatie door roken steeds minder aantrekkelijk en toegankelijk te maken’ lijkt ons eveneens op zijn plaats in de passage over het denormaliseren van roken.
5. Tot slot lijkt het ons aangewezen ook de afdwingbaarheid mee te nemen in het wetsvoorstel, of met andere woorden: welke sancties zullen worden opgelegd wanneer mensen het rookverbod negeren en wie zal ter zake optreden?

Meer over de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving:

De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving wordt gefinancierd door Kom op tegen Kanker en de Stichting tegen Kanker en is opgericht met de volgende organisaties: het Vlaams Instituut Gezond Leven, de Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding, de Belgische Cardiologische Liga, de Gezinsbond, het Fonds des affections respiratoires, de Service d'Etude et de Prévention du Tabagisme en het Observatoire de la Santé du Hainaut. De Alliantie voor een Rookvrije Samenleving wil een coherent en ambitieus antitabaksplan bestaande uit een samenhangend pakket van maatregelen die moeten voorkomen dat kinderen beginnen met roken en verslaafd raken aan nicotine én rokers beter helpen om van hun verslaving af te raken. Meer dan 150 gezondheidsorganisaties, medische verenigingen, gemeenten, organisaties en bedrijven ondertekenden een Charter waarmee ze zich engageren om samen met hun leden werk te gaan maken van een rookvrije generatie.

CGSP Cheminots

PRESIDENT
Pierre LEJEUNE

SECRETARIAT

Nouveau site internet :

www.cheminots.be

Parole de cheminots

Monsieur Jean-Marc DELIZEE

Président Commission des entreprises publiques, de la mobilité et des institutions fédérales

Monsieur le Président,

Faisant suite à votre demande du 21 octobre concernant l'examen de la proposition de loi 2082 modifiant la loi du 27 avril 2018 sur la police des chemins de fer en vue d'instaurer une interdiction totale de fumer sur les quais, j'ai l'honneur de vous transmettre, ci-dessous, l'avis de notre organisation syndicale.

La proposition s'inscrit dans le cadre général de la préservation de la santé publique et, dans cette perspective, nous ne pouvons qu'approuver les objectifs poursuivis.

Toutefois, la matérialisation de la mesure nous interpelle quant aux moyens qui seront mis en œuvre pour vérifier sa bonne exécution.

En effet, l'ensemble du personnel des chemins de fer est soumis aujourd'hui à une forte tension à la suite d'un manque d'agents opérationnels sur le terrain.

A titre d'exemple, au cours de la dernière année ce sont environ 1000 emplois qui ont disparus au sein des chemins de fer.

De plus, de notre point de vue, il est également important d'intégrer à la réflexion le contexte d'agressions fréquentes auquel les agents sont confrontés.

En effet, l'interdiction de fumer impliquera la mise en place de contrôles réguliers et, le cas échéant, l'application de sanctions qui risquent de générer des situations conflictuelles entre le personnel et les voyageurs.

Enfin, cette disposition devrait prévoir des emplacements spécifiques dans les gares afin de permettre, comme dans les aéroports, un espace réservé aux voyageurs fumeurs.

En conclusion, nous comprenons la pertinence de la proposition sur le plan de la santé publique mais nous souhaitons attirer l'attention sur le fait que son exécution nécessite la mise en place de moyens en faveur du personnel qui sera chargé de veiller à sa bonne application.

Ne doutant pas de l'intérêt que vous voudrez bien accorder à ma requête, je vous prie de croire, Monsieur le Président, en ma parfaite considération.

Pierre LEJEUNE
Président

Schriftelijk advies van Stichting tegen Kanker aan de Commissie Mobiliteit, Overheidsbedrijven en Federale Instellingen van De Kamer betreffende het wetsvoorstel DOC 55 2082/001 tot wijziging van de wet van 27 april 1988 op de politie van de spoorwegen met het oog op volledig rookvrije perrons

Geachte heren Delizée en Ghamraoui,
Geachte kamerleden,

Allereerst hartelijk dank voor uw beslissing om bij Stichting tegen Kanker advies te vragen over het wetsvoorstel DOC 55 2082/001.

Een aantal bedenkingen werden reeds ingediend gezamenlijk met de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving. Ik vat deze aanbevelingen eerst kort samen om vervolgens nog wat bijkomende bedenkingen vanuit Stichting tegen Kanker mee te geven.

Aanbevelingen die reeds werden doorgegeven vanuit de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving:

- De timing van 1 januari 2022 is zeer krap. **Wij stellen 31 mei 2022 als alternatieve datum** voor, wat meer ruimte biedt om deze maatregel vooraf aan te kondigen. Dit is belangrijk voor de reizigers, maar ook voor het personeel van de NMBS (meer hierover onderaan).
- Bij de communicatie over deze maatregel raden wij een positieve benadering aan. Met andere woorden, **liever communiceren over volledig rookvrije perrons dan over een rookverbod.**
- Het is belangrijk om **niet alleen klassieke tabaksproducten te verbieden, zoals sigaretten, sigaren of cigarillo's, maar ook nieuwe tabaksproducten zoals verhitte tabak** (waarover reeds een advies van de Hoge Gezondheidsraad: <https://www.health.belgium.be/nl/advies-9538-nieuwe-tabaksproducten>) **of e-sigaretten.**
 Zo zijn rookvrije perrons in lijn met het rookverbod in gesloten publieke plaatsen.
 Zo wordt de handhaving en controle veel eenvoudiger.
 Zo passen rookvrije perrons in de doelstelling van jongeren beschermen tegen elke vorm van nicotinegebruik.
 Zo is er eenvormigheid met andere initiatieven, zoals de rookvrije voetbalstadions door de Pro League of de rookvrije speel- of sportterreinen op het lokale niveau.

Onze nieuwe cijfers over het draagvlak bij de bevolking:

Volgens de rookenquête 2021, uitgevoerd door IPSOS in opdracht van Stichting tegen Kanker is er een groot draagvlak bij de bevolking voor rookvrije perrons.

Net zoals het jaar voordien, in 2020, is **62% van de Belgen voorstander** van een rookverbod op open perrons. **Bij niet-rokers is het draagvlak het grootst, zijnde 75%; bij de ex-rokers is 64% voorstander en onder de rokers is ook 40% deze maatregel genegen.**

In dit kader is het belangrijk te weten dat rookvrije omgevingen rokers op weg helpt om van de sigaret af te blijven. In dit kader willen wij er ook aan herinneren dat indertijd bij het doorvoeren van een rookverbod in de treinen er veel schrik op weerstand of protest was, maar dat de invoering van die maatregel zeer vlot verlopen is.

Uit de rookenquête 2021 blijkt dat **het draagvlak even groot is bij mannen (62% pro) als bij vrouwen (63% pro)**. En qua leeftijdsgroep zijn vooral de 65+ voorstander met 69% (tegenover 61% bij 55-64 jarigen; 61% bij 45-54 j; 58% bij 35-44j; 58% bij 25-34j; 60% bij 18-24j en 68% bij 15-17 jarigen). Met andere woorden, **in alle leeftijdsgroepen is de overgrote meerderheid voorstander** van deze maatregel.

Enkele bijkomende bedenkingen n.a.v. dit wetsvoorstel:

- Een op vijf Belgen rookt. Onder het personeel van de NMBS zitten ook rokers. Soms zie je de controleurs op het perron roken. Om deze rokende werknemers de kans te bieden zich op de nieuwe maatregel voor te bereiden, suggereren wij een verschuiving van de implementatiedatum naar 31 mei 2022.
In het wetsvoorstel wordt naar de voorbeeldfunctie van de NMBS als overheidsbedrijf verwezen. In dit kader **roepen wij de federale overheid op om nicotinevervangers terug te betalen**, zeker nu het andere evidence-based terugbetaalde rookstopmiddel, zijnde Champix, van de markt is gehaald. Als via het RIZIV niet op zeer korte termijn een algemene terugbetaling van Nicotine Replacement Therapy (NRT) kan voorzien worden, vragen wij om vanuit NMBS als overheidsbedrijf de personeelsleden die rookvrij moeten kunnen blijven tijdens hun werkuren bij te staan door gratis – of zeer goedkoop – NRT ter beschikking te stellen.
Met Tabakstop, onze gratis hulplijn via 0800 111 00, www.tabakstop.be of hulp via Facebookgroepen willen wij graag **de NMBS ondersteunen in de transitie naar rookvrije perrons en rookstop bij hun personeelsleden**. Stichting tegen Kanker is bereid om in dit kader een samenwerking met NMBS op te stellen.
- De EU SUP (Single Use of Plastics) richtlijn (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32019L0904>) houdt voor ons land een aantal nieuwe verplichtingen in tegen januari 2023, ook voor **het zwerfafval van sigarettenpeuken** waar plastic inzit. Wij adviseren om eenzelfde implementatie op te zetten over de deelstaten heen. Ook vanuit dit wetsvoorstel DOC 55 2082/001 is dit interessant want onze treinen rijden over heel het land. Voor de NMBS kan het interessant zijn om **gebruik te maken van de Extended Producer Responsibility die de SUP richtlijn oplegt**. Wij suggereren daarom om bij de ingangen van stations (dus daar waar de sigaret gedooft zal worden en vaak weggesmeten) een **“publiek” systeem voor het verzamelen van de peuken** op te stellen. Met andere woorden: onze aanbeveling is om ervoor te zorgen dat de verzamelde peuken

buiten het station onder de officiële verzamel en transportsystemen zullen vallen **zodat de kosten ervan vanaf januari 2023 gedragen moeten worden door de tabaksbedrijven.**

- Tenslotte hebben wij nog een bedenking over de verkoop van tabakswaaren in stationsomgevingen. Om de implementatie van rookvrije perrons te vergemakkelijken zou het goed zijn om **geen tabaksproducten meer te verkopen in de stations.** Valt dit niet te regelen via licenties aan de verkooppunten, dan stellen wij voor om **op zijn minst een displayban** (dit is een verbod om tabaks- en aanverwante waaren zichtbaar te tonen op het verkooppunt) **uit te vaardigen voor gans de stationsomgeving.**

Steeds bereid tot nadere toelichting bij onze voorstellen, groeten wij u hoogachtend,